

Briuselis, 2015 05 08
COM(2015) 199 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**Trečioji Gruzijos pažangos įgyvendinant vizų režimo liberalizavimo veiksmų planą
ataskaita**

{SWD(2015) 103 final}

1. ĮVADAS

2012 m. birželio mėn. Europos Sąjunga pradėjo dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo su Gruzija. 2013 m. vasario mėn. Europos Komisija Gruzijos vyriausybei pristatė vizų režimo liberalizavimo veiksmų planą (VRLVP). Jame nustatyti standartai, kuriuos Gruzija turi atitikti, kad biometrinius pasus turintys Gruzijos piliečiai galėtų be vizos patekti į Šengeno zoną trumpalaikiam buvimui.

2013 m. lapkričio mėn. Komisija patvirtino pirmąją Gruzijos pažangos įgyvendinant VRLVP ataskaitą¹, ir pateikė keletą rekomendacijų pirmojo etapo (teisėkūros ir planavimo) VRLVP standartų įgyvendinimui užbaigti. 2014 m. spalio mėn. Komisija priėmė antrąją pažangos ataskaitą², kurioje padarė išvadą, kad Gruzija pasiekė pirmojo VRLVP etapo standartus ir gali būti vertinama dėl atitikties antrojo etapo standartams. 2014 m. lapkričio 17 d. išvadose Taryba pritarė Komisijos įvertinimui.

2014 m. gruodžio mėn. Gruzija pateikė atnaujintą pažangos ataskaitą. 2014 m. gruodžio–2015 m. kovo mėn. surengta Komisijos vadovaujamų visų keturių VRLVP skyrių vertinimo misijų, kuriose dalyvavo ekspertai iš ES valstybių narių, padedami Komisijos, Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir ES atstovybės Gruzijoje.

Ši pažangos ataskaita yra pirmoji Gruzijos pažangos įgyvendinant antrąjį VRLVP etapą ataskaita. Joje pristatoma lig šiol pasiekta pažanga, išdėstoma, kaip buvo siekiama pasiekti antrojo etapo standartus, ir rekomenduojamos priemonės, kurių Gruzija turėtų imtis, kad veiksmingai ir tvariai įdiegtų likusius antrojo etapo standartus.

Prie ataskaitos pridedamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas³, kuriame išsamiau nagrinėjami šiame dokumente aprašyti pokyčiai. Kaip reikalaujama pagal VRLVP metodiką, Komisijos tarnybų darbinio dokumento priede Komisija pateikia faktų analizę ir statistiniais duomenimis grindžiamą informaciją, susijusią su numatomu migraciniu ir saugumo poveikiu, kurį padarys būsimas vizų režimo liberalizavimas. Iš prieinamų duomenų ir informacijos galima prognozuoti pagrindines tendencijas migracijos ir saugumo srityse, kurios rodo, kad migrantams iš Gruzijos ES yra patraukli kryptis, ir kad esama potencialių saugumo problemų, kurias būtina stebėti.

2. KETURIŲ VIZŲ REŽIMO LIBERALIZAVIMO VEIKSMŲ PLANO SKYRIŲ PRIEMONIŲ ĮVERTINIMAS

2.1. 1 skyrius. Dokumentų, įskaitant biometrinius duomenis, saugumas

Viešojo administravimo plėtros agentūra (VAPA) atlieka civilinės būklės aktų registro funkcijas, išduoda tapatybės dokumentus ir vykdo su pilietybe susijusias procedūras. Tai gerai valdoma institucija su tinkama ir išmanančia vyresniąja vadovybe, kurios

¹ COM(2013) 808 *final*.

² COM(2014) 681 *final*.

³ COM(2015) 103 *final*.

funkcijos ir atsakomybės sritys aiškiai apibrėžti. Įdarbinimo procesas veikia patikimai; taip pat užtikrinama, kad darbuotojams būtų suteiktas reikalingas mokymas (įskaitant nuolatinį mokymą), kaip savo vaidmenis atlikti veiksmingai ir produktyviai.

Gruzijos prašymų ir išdavimo sistema efektyvi ir saugi, ja užtikrinamas prašymus priimančių, sprendimus priimančių ir dokumentus išduodančių asmenų vaidmenų atskyrimas. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos reikalavimus atitinkančių biometrinių pasų plėtra šalyje ir užsienyje yra sėkminga.

Dokumentų saugumo standartas pripažįstamas pasiektu.

2.2. 2 skyrius. Integruotas sienų valdymas, migracijos valdymas ir prieglobstis

2.2.1. Integruotas sienų valdymas

Dėl per pastaruosius 10 metų pasiektos bendros pažangos kuriant teisinę sistemą ir veiksmingo teisės aktų įgyvendinimo Gruzijos integruotas sienų valdymas pasiekė Europos standartus. Gruzijos valdžios institucijos demonstruoja aiškų išipareigojimą toliau gerinti valstybės sienos saugumą. Integruoto sienų valdymo strategija atnaujinta, pasiektas bendras visų susijusių subjektų supratimas sienų valdymo tobulinimo klausimu. Veiksmų planu ši strategija įgyvendinama nustatant konkrečius veiksmus, atsakomybės sritis ir įgyvendinimo tvarkaraštį.

Sienos pažeidimų skaičius nedidelis, o eismo per sieną pažeidimų, lyginant su šio eismo mastu, mažai. Patikrinimai kertant sieną sausumos, jūros ir oro sienos perėjimo punktuose organizuoti vieningai. Patrulių policijos ir mokesčių tarnybos bendradarbiavimas yra pavyzdinis. Sienos perėjimo punktų įranga, skirta eismo per sieną srautui kontroliuoti, yra šiuolaikiška ir praktiška.

Integruoto sienų valdymo standartas pripažįstamas pasiektu.

2.2.2. Migracijos valdymas

Užsieniečių ir asmenų be pilietybės teisinės padėties įstatymas veikia gerai, o visi būtini poįstatyminiai aktai priimti. Pagrindinės Gruzijos migracijos valdymo priemonės yra jos 2013–2015 m. migracijos strategija ir veiksmų planas. Šios veiklos įgyvendinimas vyksta sklandžiai. Valstybinė migracijos klausimų komisija – vyriausybės patariamasis organas – veiksmingai koordinuoja atitinkamų ministerijų, valstybės agentūrų, nevyriausybinių ir tarptautinių organizacijų veiksmus ir vaidmenis migracijos klausimais. Gruzijos administracijos pajėgumai ir žmogiškųjų išteklių valdymas apskritai yra pakankami ir veiksmingi. Visose susijusiose srityse ir ministerijose personalas mokomas tinkamai. Readmisijos procedūros ir elektroninė readmisijos bylų valdymo sistema įdiegtos ir veikia gerai.

Užsieniečių ir asmenų be pilietybės teisinės padėties įstatymo dalių, susijusių su sulaikymu ir grąžinimu, įgyvendinimas atidėtas iki 2015 m. liepos 1 d. Valdžios institucijos įdiegė visus reikalingus mechanizmus ir priemones. Turėtų būti atlikta išsami analizė, skirta nustatyti šalintinas spragas ir spręstinus teisinius klausimus.

Migracijos valdymo standartas pripažįstamas beveik pasiektu. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- išplėstų Vidaus reikalų ministerijoje parengtą rizikos analizės koncepciją, į ją įtraukdamos visas susijusias migracijos politikos sritis, įskaitant prieglobsčio politiką, teisėtos migracijos politiką ir integracijos bei reintegracijos klausimus;
- reintegracijos veiklą sujungtų į vieną valdymo struktūrą, kad ji būtų valdoma strategiškai ir pagal aiškias politikos kryptis; valdžios institucijos turėtų ir toliau teikti tvarų finansavimą ir žmogiškuosius išteklius judumo centrums ir didinti jų pajėgumus vadovaujantis rizikos analizės rezultatais; turėtų būti sukurta analitinė duomenų teikimo sistema bendram į Gruziją grįžtančių (savanoriškai, deportuojamų ar dėl readmisijos) Gruzijos piliečių skaičiui įvertinti;
- suintensyvintų regionų, vietos ir visų kitų lygmenų informacijos kampanijas apie Gruzijos piliečių teises ir pareigas pagal būsimą bevizį režimą.

2.2.3. Prieglobsčio politika

Gruzija per palyginti trumpą laikotarpį sukūrė tvirtą teisinę prieglobsčio sistemą. Pabėgėlių ir humanitarinio statuso įstatymu užtikrinami būtina institucinė struktūra, teisinės procedūros ir principai; šis įstatymas iš esmės atitinka tarptautinius ir Europos standartus. Apskritai įstatymas įgyvendinamas pakankamai gerai. Procedūros, kuria nustatomas pabėgėlio statusas, kokybė iš esmės pakankama.

Įvesta ir nuo 2014 m. lapkričio 15 d. visiems prieglobsčio prašytojams išduodama laikinoji tapatybės kortelė. Įsteigtas kilmės šalies padalinys, jis veikia gerai. Padaryta ženkli pažanga integruojant užsienio piliečius, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros ir užimtumo srityse garantuojant jiems tokias pat sąlygas kaip ir Gruzijos piliečiams.

Prieglobsčio standartas pripažįstamas pasiektu iš dalies, su gera tolesnės pažangos perspektyva. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- toliau plėtotų vizų išdavimo humanitariniais pagrindais procedūras;
- sukurtų sistemą sprendimų dėl prieglobsčio prašymų priėmimo kokybei stebėti, grindžiamą aiškiais kokybės rodikliais;
- parengtų strategiją susikaupusioms neišspręstoms byloms valdyti ir nenumatytų atvejų planavimo sistemą staigiam pabėgėlių srauto padidėjimui; turėtų būti skirti pakankami žmogiškieji ir finansų ištekliai;
- teisiškai ir praktiškai užtikrintų Viduje iš okupuotų teritorijų perkeltų asmenų, apgyvendinimo ir pabėgėlių ministerijos galimybę nepriklausomai priimti motyvuotus sprendimus dėl nagrinėjamų atvejų, vadovaujantis vien konkreto atvejo atitiktimi nustatytiems kriterijams; prašytojams, kurių prašymai atmesti, ir jų teisiniams atstovams suteiktų bent minimalią galimybę gauti Vidaus reikalų ministerijos informaciją, kurios pagrindu buvo pateikta neigiama saugumo rekomendacija, kad ją būtų galima apskųsti teisme teisingame procese;
- parengtų standartinę nacionalinę programą ir naujiems, ir patyrusiems darbuotojams;
- įdiegtų kilmės šalies duomenų bazę ir visiems su bylomis dirbantiems asmenims prieinamas ataskaitas; išmokytų su bylomis dirbančius asmenis pagrindinių kilmės

šalies principų; aiškiai atskirtų kilmės šalies ir politikos produktus; užmegztų darbinius ryšius su kitų šalių kilmės šalies padaliniais;

- imtųsi veiksmų įvertinti, kaip būtų galima sutrumpinti tvarkymo laiką apskundimo etape, ir įvestų labiau pagrįstą terminą skundai teisme pateikti, nes dabartinis 10 dienų terminas per trumpas;
- apskundimo procedūrose sukurtų valstybės remiamą nemokamos teisinės pagalbos sistemą, kad ši pagalba būtų lengvai prieinama, nepriklausoma ir kokybiška;
- toliau siektų užtikrinti, kad Gruzijos piliečiais norintys tapti pabėgėliai galėtų praktiškai pasinaudoti natūralizacijos procedūra;
- be jau pasiektos pažangos, parengtų vietinės integracijos strategiją su aiškiu kiekvieno etapo veiksmų planu; suteiktų pakankamai valstybės lėšų ir užtikrintų veiksmingą koordinavimo mechanizmą.

2.3. 3 skyrius. Viešojo tvarka ir visuomenės saugumas

2.3.1. Organizuoto nusikalstamumo, terorizmo ir korupcijos prevencija ir kova su jais

2.3.1.1. Organizuoto nusikalstamumo prevencija ir kova su juo

Dėl teisės aktų pakeitimų, organizacinių reformų ir veiksmų, kurių imtasi siekiant sustiprinti teisėsaugos tarnybų pajėgumus ir jų bendradarbiavimą bei koordinavimą, buvo galima imtis efektyvių veiksmų kovojant su organizuotu nusikalstamumu. Šiuolaikiški teisės aktai organizuoto nusikalstamumo ir pinigų plovimo srityje, įskaitant dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų konfiskavimo, leido įveikti pagrindines organizuoto nusikalstamumo grupes. Visuomenės informuotumo apie organizuotą nusikalstamumą programa nusikaltėlių nenaudai pakeitė viešąją nuomonę.

Teisėsaugos ir teisminių institucijų bendradarbiavimas yra sėkmingas ir veikia gerai. Be kitų kanalų, tai vykdoma per Tarpžinybinę kovos su organizuotu nusikalstamumu koordinavimo tarybą, kuri yra patogi vieta dalytis informacija ir atsakomybės sritimis. Taryba taip pat užtikrina tinkamą nacionalinės kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos ir veiksmų plano įgyvendinimą. Dėl Gruzijos įgyto pajėgumo rinkti ir analizuoti informaciją apie nusikaltimus galima nuodugniai įvertinti grėsmes.

Kovos su organizuotu nusikalstamumu standartas pripažįstamas pasiektu.

2.3.1.2. Prekyba žmonėmis

Gruzija nemažai nuveikė kovos su prekyba žmonėmis srityje. Teisės aktai yra išsamūs, sukurta pagrindiniams subjektams suvienyti ir tinkamam finansavimui teikti skirta infrastruktūra. Esama įsipareigojimo vykdyti nuolatinį specialistų mokymą ir įgyvendinti išsamią programą, skirtą visuomenės informuotumui visoje šalyje didinti. Tačiau esama nemažų trūkumų tenkinant pažeidžiamų aukų, visų pirma vaikų, poreikius. Dėl įstatyminių įgaliojimų turinčios darbo inspektavimo sistemos nebuvimo ribojamos galimybės kovoti su prekyba žmonėmis priverstiniam darbui. Susirūpinimą kelia mažas, bet augantis bylų skaičius, taip pat prekybos žmonėmis aukoms prieinamų paslaugų naudotojams taikomų teisės aktų netaikymas.

Kovos su prekyba žmonėmis standartas pripažįstamas pasiektu iš dalies, su gera tolesnės pažangos perspektyva. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- peržiūrėtų paslaugų prekybos žmonėmis aukoms teikimą (visų pirma esamų apgyvendinimo centrų organizavimą ir veikimą), kad būtų užtikrintas tinkamas asmenų, atvykusių su vaikais, poreikių tenkinimas;
- peržiūrėtų psichologinės, medicininės ir teisinės paramos teikimą, kad ja galėtų pasinaudoti visos nustatytos ir įtariamos aukos;
- peržiūrėtų Darbo inspektavimo departamento statusą, kompetenciją ir įgaliojimus siekdamas užtikrinti, kad jis galėtų nustatyti išnaudojimo darbe ir priverstinio darbo atvejus ir į juos reaguoti;
- imtųsi veiksmų aktyviam ir žvalgyba grindžiamam visų formų išnaudojimo tyrimui sustiprinti;
- parengtų patikimą metodą kovoti su moterų, parduodamų komerciniam lytiniam išnaudojimui ir išnaudojimui darbe, pirkėjais, siekiant ir gauti jų parodymus, ir kovoti su tokių paslaugų paklausa;
- peržiūrėtų duomenų rinkimą ir analizę šalyje šioje srityje veikiančiose organizacijose, kad būtų tiksliau atspindimi skaičiai, lytis, amžius, tautybė ir išnaudojimo pobūdis;
- peržiūrėtų visas karštąsias pranešimų linijas, kad visuomenė ir aukos praneštų apie kuo daugiau atvejų;
- stiprintų ryšius ir partnerystę su šalimis, kurias Europolas identifikavo kaip svarbiausias paskirties vietas ir šaltinius, kaip antai Turkija, Azerbaidžanas, Kirgizija, Uzbekistanas ir Armėnija.

2.3.1.3. Korupcijos prevencija ir kova su ja

Jau priimta arba rengiamasi priimti nemažai priemonių, skirtų kovos su korupcija institucinei ir teisėkūros struktūrai sustiprinti. 2014 m. lapkričio mėn. vyriausybė priėmė valstybės tarnybos pertvarkymo planą. 2015 m. vasario mėn. Gruzija patvirtino nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir 2015–2016 m. veiksmų planą. 2015 m. sausį Vyriausiojoje prokuratūroje įsteigtas specialus kovos su korupcija padalinys. Jam suteikti įgaliojimai tirti aukšto lygio korupcijos bylas ir jose vykdyti persekiojimą. Vyriausiasis prokuroras turi būti skiriamas ir atleidžiamas atvirai, remiantis nuopelnais, objektyviai ir skaidriai, be nederamo politinio poveikio. Reikia toliau įgyvendinti dabartines patobulintas apsaugos nuo potencialaus piktnaudžiavimo areštuotųjų pasirašytais kaltinimo pripažinimo susitarimais priemones, ypač atsižvelgiant į piktnaudžiavimo atvejus iki 2012 m. Turi būti atidžiai stebimas dabar pareigas einančių teisėjų, kurių 10 metų kadencija artėja prie pabaigos, paskyrimo iš naujo procedūrų klausimas, nes jis gali turėti platesnį poveikį teisingumo sistemos darbui. Teisėjai turėtų būti skiriami iš naujo, nebent esama faktinių priežasčių, pateisinančių pareigas einančio teisėjo atleidimą.

Kovos su korupcija standartas pripažįstamas pasiektu iš dalies, su gera tolesnės pažangos perspektyva. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- įgyvendintų valstybės tarnybos reformą, priimdamos tarptautinę praktiką atitinkantį Valstybės tarnybos įstatymą, kuriuo būtų nustatyti profesionalios ir depolitizuotos valstybės tarnybos taikymo sritis ir standartai. Įstatyme turėtų būti nustatytos

papildomos apsaugos priemonės, susijusios su Valstybės tarnybos biuro vadovo atleidimu;

- įdiegtų sistemingą turto deklaracijų tikrinimą, sustiprintą sankcijų sistema, kad būtų atgrasoma nuo nepaaiškinto praturtėjimo, interesų konfliktų ir nesuderinamumo. Naujuosiuose teisės aktuose, kuriais reglamentuojamas turto deklaracijų tikrinimas, turėtų būti numatytos nuodugnaus tikrinimo procedūros, kurios padėtų nustatyti nepagrįstą turtą, interesų konfliktus ir nesuderinamumą. Turėtų būti numatytos atitinkamos atgrasomosios sankcijos. Svarbu įsteigti instituciją, kuri kontroliuotų šiuos patikrinimus, arba tai pavesti kuriai nors esamai įstaigai;
- užtikrintų, kad taisyklėse, kuriomis nustatomi konkurso netaikymo viešojo pirkimo sutartyse kriterijai, būtų aiškiai apibrėžtos tikslios aplinkybės, kada tai galima daryti, ir kokiomis procedūromis turi būti vadovaujamasi. Turi būti reikalaujama apie šias procedūras paskelbti viešai, ir turi būti nustatyta prieštaraujančių teisė būti išklausytiems. Sprendimui neskelbti konkurso turi būti reikalingas nepriklausomas Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtinimas;
- dar labiau sustiprintų praktinę pranešėjų apsaugą įvedant taisykles ir procedūras, kuriomis būtų užtikrinta galimybė pranešti saugiai; dar labiau padidintų valstybės tarnautojų informuotumą apie pranešimą;
- toliau įgyvendintų visas Europos Tarybos Valstybių prieš korupciją grupės rekomendacijas.

2.3.1.4. Pinigų plovimas ir terorizmo finansavimas

Per praėjusius metus Gruzija padarė nemenką pažangą. Teisinė sistema dabar iš esmės atitinka ES ir tarptautinius standartus, o institucinė struktūra, tarpžinybinis bendradarbiavimas ir administraciniai gebėjimai užtikrinti praktikoje. Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu strategija ir veiksmų planas turėtų būti toliau įgyvendinami kaip suplanuota. Praktinės kovos su terorizmo finansavimu patirties tebėra mažai, tačiau atrodo, kad Gruzijos valdžios institucijos pasirengusios susidoroti su šiais klausimais, jei prireiktų. Plačiai paplitęs susitarimų dėl kaltinimo pripažinimo naudojimas kelia pavojų, kad nusikaltėliai gali rasti būdų išvengti neteisėtai įgyto turto konfiskavimo.

Kovos su pinigų plovimu standartas pripažįstamas beveik pasiektu. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- sutvirtintų tarpvalstybinio pinigų judėjimo teisės aktų sistemą ir pagerintų jos įgyvendinimą;
- nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimui geriau išnaudotų esamą teisinę sistemą;
- užpildytų likusias laisvas darbo vietas Finansų stebėsenos tarnyboje;
- užtikrintų, kad Gruzijos nacionalinio banko Metodologijos ir nuotolinių patikrų skyrius pradėtų darbą su suformuotu darbuotojų kolektyvu, ir užtikrintų, kad atskiras nuotolinės stebėsenos padalinys būtų įsteigtas Valstybinėje draudimo priežiūros tarnyboje;
- labiau įtrauktų duomenis teikiančius subjektus, kurie pateikia labai mažai ataskaitų arba visai jų neteikia, ir didintų jų informuotumą.

2.3.1.5. Narkotikai

Daug nuveikta įgyvendinant Tarpžinybinės kovos su piktnaudžiavimu narkotikais koordinavimo tarybos priimtą nacionalinę kovos su narkotikais strategiją ir veiksmų planą. Ypač pasistūmėta mažinant narkotikų paklausą ir jų sukeltą žalą, taip pat gydant ir reabilituojant. Įvairiais projektais ir programomis padidintas jaunimo informuotumas apie narkotikų žalą ir keliamus pavojus. Siekiant sumažinti narkotikų pasiūlą skirta daug pastangų teisėsaugos veiksams ir institucijų bendradarbiavimui gerinti. Padaryta ryški pažanga, pirmiausia nustatant teisėsaugos tarnybų darbo tvarką, procesus ir sukuriant duomenų bazines ir suteikiant būtiną įrangą ir mokymą.

Tačiau nepaisant šios pažangos nacionalinė narkotikų politika tebėra grindžiama labiau atpildu nei atkuriamaisiais veiksmais.

Kovos su narkotikais standartas pripažįstamas pasiektu iš dalies, su gera tolesnės pažangos perspektyva. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- dar labiau sustiprintų nacionalinės narkotikų politikos aspektą, skirtą pasiūlai mažinti, be kita ko, užbaigdamos teisės aktų pakeitimus, skirtus teisinėje sistemoje pradėti atskirti narkotikų laikymą asmeniniam vartojimui nuo laikymo pardavimo tikslu;
- apsvaistytų galimybę įvesti policijos atliekamų neplanuotų tyrimų narkotikų vartojimui nustatyti teisminę kontrolę.

2.3.2. Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose

Teisinę sistemą ir institucinę struktūrą Gruzija įgyvendina pakankamai tvirtai, kad galėtų būti stabili ir patikima tarptautinio teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose partnerė. Šios sistemos teisinės priemonės (ir vidaus, ir tarptautinės) atnaujinamos ir taikomos taip, kad kovojant su sunkiais nusikaltimais būtų galima bendradarbiauti ir tarptautiniu lygmeniu. Toli pažengę pasirengimas sudaryti operatyvinio bendradarbiavimo susitarimą su Eurojustu.

Teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose standartas pripažįstamas pasiektu.

2.3.3. Bendradarbiavimas teisėsaugos srityje

Teisėsaugos institucijos bendrai kovoja su nusikalstamumu ir tai darydamos vadovaujasi įtraukimo bei daugiadalykiškumo principu (per Tarybą, komitetus ir tarpžinybinį koordinavimą). Esama geros tyrėjų ir prokurorų sąveikos, užtikrinamas pakankamas tarnybų bendradarbiavimas. Tirdamos baudžiamąsias veikas ir traukdamos už jas atsakomybėn Gruzijos valdžios institucijos turi galimybę naudotis pažangia įranga. Vidaus reikalų ministerijos Teismo medicinos departamentas ir Nacionalinis teismo medicinos biuras pasižymi dideliais teismo medicinos pajėgumais. Dvišalis tarptautinis bendradarbiavimas su ES gilinamas pasirašant bendradarbiavimo susitarimus su valstybėmis narėmis.

Bendradarbiavimo teisėsaugos srityje standartas pripažįstamas beveik pasiektu. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- pradėtų rengti reguliarią visaapimančių grėsmių (įskaitant būsimų ir kylančių) vertinimo ataskaitą, grindžiamą žvalgyba grindžiama policijos veikla ir nuolatinio vertinimu;

- vykdytų informuotumo apie tarptautinio bendradarbiavimo operatyviniu lygmeniu galimybes didinimo programą policijoje ir Vyriausiojoje prokuratūroje, įskaitant regionus.

2.3.4. Duomenų apsauga

Gruzija patenkinamai įgyvendina asmens duomenų apsaugos teisės aktus viešajame ir privačiajame sektoriuose, užtikrindama veiksmingą nepriklausomos duomenų apsaugos priežiūros institucijos veikimą. Šalis skyrė būtinus žmogiškuosius ir finansų išteklius, vykdė mokymo programas ir didino informuotumą apie duomenų apsaugą. Toli pažengė pasirengimas sudaryti operatyvinio bendradarbiavimo susitarimą su Eurojustu.

Asmens duomenų apsaugos standartas pripažįstamas pasiektu.

2.4. 4 skyrius. Išorės santykiai ir pagrindinės teisės

Šioje srityje Gruzija per trumpą laikotarpį padarė pažymėtiną pažangą. 2014 m. sukurta būtina teisinė sistema pilietybės, judėjimo laisvės (migracijos) ir nediskriminavimo srityje.

2.4.1. Judėjimo laisvė Gruzijoje

2014 m. sukurta nauja teisinė sistema, kuria padaryti svarbūs užsieniečių ir asmenų be pilietybės padėties pakeitimai. Šiais teisės aktų pakeitimais Gruzijoje gyvenantiems užsienio piliečiams suteikiama galimybė teisėtai pasilikti. Šalies piliečių, teisėtai gyvenančių užsieniečių ir asmenų be pilietybės judėjimo laisvė Gruzijoje pripažįstama užtikrinta; ji nėra ribojama nei nepateisinamais suvaržymais, nei diskriminacinio pobūdžio priemonėmis.

Judėjimo laisvės standartas pripažįstamas pasiektu.

2.4.2. Kelionės ir asmens tapatybės dokumentų išdavimo sąlygos ir procedūros

Gruzijos piliečiams, įskaitant moteris, vaikus, neįgaliuosius, šalies viduje perkeltus asmenis ir mažumoms ar kitoms pažeidžiamoms grupėms priklausančius asmenis, užtikrinama visapusiška ir veiksminga galimybė naudotis kelionės ir tapatybės dokumentais.

Kelionės ir asmens tapatybės dokumentų išdavimo standartas pripažįstamas pasiektu.

2.4.3. Piliečių teisės, įskaitant mažumų apsaugą

Teismų praktika ir precedentiniais sprendimais palaipsniui formuojamas veiksmingas antidiskriminacinių teisės aktų ir politikos priemonių įgyvendinimas, nors prieš diskriminavimą nukreiptų bylų šiuo metu beveik nevyksta. Dar prieš šiuos pokyčius įsigaliojo Kovos su diskriminavimu įstatymas, kuriuo sukurama lygybės ir nediskriminavimo užtikrinimo teisinė sistema ir priemonės jai įgyvendinti – čia esminį vaidmenį atlieka Visuomeninio gynėjo tarnyba.

Kalbant apie tam tikras Kovos su diskriminavimu įstatymo nuostatas, toks budrumas būtinas norint užtikrinti, kad praktiškai būtų pakankamai ir veiksmingai saugoma nuo diskriminavimo

ir kad visos išimtys būtų taikomos vadovaujantis būtinumo ir proporcingumo principais ir tarptautiniais ir Europos standartais.

Kalbant apie Nacionalinės žmogaus teisių strategijos ir veiksmų plano įgyvendinimą, Žmogaus teisių sekretoriato prie Ministro Pirmininko biuro personalas visiškai suformuotas, o visi 2014 m. suplanuoti veiksmai įvykdyti. Pastaraisiais metais taip pat ženkliai pasistūmėta tautinių mažumų apsaugos ir jų pilietinės integracijos srityje.

Gruzija pradėjo pasirengimą Europos regioninių arba mažumų kalbų chartijos pasirašymui ir Gruzijos teisės aktų suderinimui su Chartijos nuostatomis. Be to, rengiamasi priimti įstatymą dėl valstybinės kalbos.

Piliečių teisių standartas pripažįstamas beveik pasiektu. Rekomenduojama, kad Gruzijos valdžios institucijos:

- tęstų ir stiprintų pastangas didinti valstybės atstovų ir plačiosios visuomenės informuotumą lygybės, tolerancijos ir įvairovės klausimais; intensyvių pastangas didinti mažumų bendruomenių informuotumą apie jų pilietines teises ir valstybės siūlomas paslaugas ir naudą; patvirtintų naują tolerancijos ir pilietinės integracijos skatinimo strategiją ir veiksmų planą, nuodugniai atsižvelgdamos į ankstesnio veiksmų plano įgyvendinimo metu įgytą patirtį ir numatydamos pakankamą finansavimą veiksmingam jos įgyvendinimui bei nustatydamos veiksmingus stebėsenos mechanizmus su lyginamaisiais standartais ir rodikliais;
- toliau mokyti teisės specialistus, glaudžiai bendradarbiaudamos su pilietine visuomene ir tarptautinėmis organizacijomis ir deramai atsižvelgdamos į visuomeninio gynybo pateiktus teisės aktų pasiūlymus.

3. BENDRAS VERTINIMAS IR TOLESNI VEIKSMAI

Komisija vertino, kaip Gruzija diegia antrojo VRLVP etapo standartus, vadovaudamasi nustatyta metodologija ir vertinimo misijų bei Gruzijos pateiktų duomenų ir dokumentų pagrindu.

ES toliau stebėjo Gruzijos pažangą su VRLVP susijusiose srityse ES ir Gruzijos vizų režimo supaprastinimo komitete, ES ir Gruzijos jungtiniame readmisijos komitete, ES ir Gruzijos teisingumo, laisvės ir saugumo pakomitetyje, taip pat Žmogaus teisių dialogo metu. Kiekviename iš šių komitetų padaryta didelė pažanga palaikant ES ir Gruzijos dialogą ir joms bendradarbiaujant.

Gruzija toli pažengė visuose keturiuose VRLVP skyriuose. Tai rodo tvirtą šalies įsipareigojimą ir jos įdėtų pastangų mastą. Gruzijos įvykdytų reformų įgyvendinimas ir rezultatai nuodugniai išanalizuoti. Šios analizės metu nustatyta, kad teisės aktų ir politikos priemonių sistemos veikimas ir institucinių bei organizacinių principų ir procedūrų vientisumas visuose keturiuose skyriuose apskritai atitinka geriausius Europos ir tarptautinius standartus. Todėl Komisija laiko, kad Gruzija iš esmės atitinka VRLVP antrojo etapo standartus.

Atsižvelgdama į per pastaruosius kelis mėnesius Gruzijos padarytą žymią pažangą, Komisija yra pasirengusi kitą ataskaitą paankstinti, jei standartais ir dabartine padėtimi grindžiama pažanga, plačiau aprašyta šioje ataskaitoje ir Komisijos tarnybų darbiname dokumente, bus tęsiama. Tačiau Gruzijai vis dar reikia toliau stengtis, vadovaujantis šios ataskaitos rekomendacijomis. Taip pat jai būtina toliau rengti tikslines informavimo kampanijas siekiant išaiškinti su beviziu režimu susijusias teises ir pareigas ir patekimo į ES darbo rinką taisykles.

Įvykdžiusi šia ataskaita reikalaujamus veiksmus Gruzija užbaigtų visų VRLVP antrojo etapo standartų diegimą. Komisija ir toliau stebės bei visomis išgalėmis remis Gruziją, ir iki 2015 m. pabaigos atsiskaitys apie pažangą.